

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/266/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7511214418
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7511214418.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu B. O. C. republika, s.r.o., A. XXX, F. 4, C. republika, IČO: 25 117 483, proti žalovanému S. Y., bytom P. nad W., X. XXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka N. na ochranu občana spotrebiteľa M., so sídlom Q. XX, F., IČO: 42 176 778, o zaplatenie 833,20 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu 10C 96/2012-54 z 27.3.2012 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka tak, že vedľajšiemu účastníkovi sa prisudzuje náhrada trov konania vo výške 141,79 €, spočívajúca v trovách právneho zastúpenia a žalobca je povinný ju zaplatiť JUDr. Ambrózovi Motykovi, advokátovi, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Vedľajšiemu účastníkovi sa prisudzuje náhrada trov odvolacieho konania vo výške 13,38 € spočívajúca v trovách právneho zastúpenia a žalobca je povinný ju zaplatiť JUDr. Ambrózovi Motykovi, advokátovi, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom žalobu zamietol, žalovanému náhradu trov konania nepriznal a žalobcu zaviazal zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 165,70 € na účet právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyka, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 833,20 € s prísl., titulom nesplateného úveru. Poukázal na to, že vedľajší účastník na strane žalovaného podaním z 19.3.2012 vzniesol námietku premlčania, avšak žalobca žiadal na ňu neprihliadať, nakoľko podľa jeho názoru vedľajší účastník na takýto hmotnoprávny úkon nie je oprávnený. Právne vec posúdil podľa § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 5 a § 54 Občianskeho zákonníka, ako aj § 6 ods. 1, 3, § 23a ods. 1, 2 zák. č. 634/1992 Z.z., článku 3 bod 1 Smernice Rady 93/63 EHS ako aj § 100 ods. 1, § 101, § 103 a § 111 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že nárok bol uplatnený až po zákonnej trojročnej premlčacej dobe a preto ho zamietol. O trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci - prevzatie a prípravu a vyjadrenie a to po 61,41 € v zmysle § 10 ods. 1 advokátskej tarify + režijný paušál 2 x 7,63 € a odmenu advokáta zvýšil o 20 % DPH. Mal za to, že v zmysle § 10 ods. 2 advokátskej tarify základom pre výpočet odmeny advokáta je hodnota pohľadávok určená ku dňu prevzatia zastupovania advokátom a s odvolaním na § 121 ods. 3 zák. č. 40/1964 Z.z. poukázal na to, že v čase prevzatia zastupovania veci advokátom dosahuje pohľadávka výšku, ktorá nie je tvorená len istinou, ale aj príslušenstvom - úrokmi z omeškania, táto výška je jednoznačne určiteľná a tvorí výšku žalobou uplatnenej pohľadávky a preto je podľa citovaného § 10 ods. 2 advokátskej tarify aj tarifnou hodnotou veci, z ktorej je možné uplatňovať tarifnú odmenu.

Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom, podal včas odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok rozhodnutia preskúmal a v zmysle ust. § 220 O.s.p. ho zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy konania a právneho zastúpenia v odvolacom konaní. Citoval ust. § 93 ods.1, 2, § 142 ods.1, § 146 ods.2, § 150 ods.1, 2 O.s.p. a vyslovil názor, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Uviedol, že zákon pripúšťa vstup vedľajšieho účastníka do konania, žalobca sa nemôže brániť proti vstupu združenia do konania za účelom ochrany spotrebiteľa, avšak nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Spochybnil nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom. Konštatoval, že v danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu. Vyslovil názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím ust. § 150 O.s.p. Poukázal na vyčíslenie trov právneho zastúpenia právnym zástupcom vedľajšieho účastníka vo výške 165,70 €, pri ktorých nie je zrejmé, z akej tarifnej hodnoty súd vychádzal, lebo ak by vychádzal zo sumy 833,20 € podľa vyhl.č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, súd by priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania za dva úkony právnej služby po 51,45 €. Vzhľadom na to, že súd priznal trovy právneho zastúpenia vo výške 165,70 € predpokladal, že súd vychádzal z istiny vo výške 833,20 € a z kapitalizovanej sumy, ktorú však presne nevyčíslil. Uviedol, že v prípade, ak súd prizná vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, čo žalobca považuje za nedôvodné, má ich priznať len v zmysle § 9 ods.1 a § 10 ods.2 vyhlášky, pri výpočte ktorých vychádza len z hodnoty sporu 833,20 €, ktorá predstavuje tarifnú hodnotu určenú pri začatí poskytovania právnej služby. V prípade, ak by mal zákonodarca na mysli, že sa za tarifnú hodnotu považuje aj príslušenstvo pohľadávky, uviedol by to v citovanom ust. § 10 ods.2 vyhlášky.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol uznesenie v jeho napadnutej časti potvrdiť. Uviedol, že ak žalobca namieta nadbytočnosť a nehospodárnosť právneho zastupovania vedľajšieho účastníka je potrebné argumentovať tým, že práve v dôsledku kvalifikovanej obrany poskytovanej prostredníctvom združenia žalovanému došlo k zamietnutiu žaloby. Konštatoval, že účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods.2 Ústavy, podľa ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania a to za podmienok ustanovených zákonom. Vyslovil názor, že každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci bol zastúpený advokátom. Toto ústavne zaručené právo môže uplatňovať v rámci celej republiky bez ohľadu na to, že voľba miestneho advokáta by bola spojená s nižšími trovami, než udelenie plnomocenstva právnemu zástupcovi mimo mesta alebo obce, kde účastník konania býva. Konštatoval, že aj vedľajší účastník ako občianske združenie zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov, má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“ a práve preto vedľajší účastník je právne zastúpený advokátmi, ktorí sú ochotní takéto právne zastupovanie realizovať. Poukázal na novelizované znenie ust. § 137 O.s.p., ktoré bolo s účinnosťou od 1.1.2012 doplnené zákonom č. 332/2011 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Zdôraznil, že môže preukázať, že vo viacerých súdnych sporoch pôsobil jeho vstup do konania pre žalobcu odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku vzal svoj návrh na začatie konania späť a konanie žiadal zastaviť, pričom aj predmetná právna vec je toho dôkazom. K námietke žalobcu ohľadom nesprávneho stanovenia tarifnej hodnoty veci súdom, ktorá predstavuje istinu a kapitalizovanú sumu úrokov z omeškania ku dňu začatia poskytovania právnych služieb poukázal na § 9 ods.1 a § 10 ods.2 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a uviedol, že v predmetnej veci sa začalo poskytovanie právnej služby úkonom prevzatia a prípravy zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom dňa 2.1.2012, pričom išlo nielen o istinu, ale aj o úroky z omeškania a tento predmet konania definuje výšku peňažného plnenia, ktorého sa právna služba týka, pri začatí poskytovania právnej služby. Toto peňažné plnenie vo výške existujúcej pri začatí poskytovania právnej služby, predstavuje tarifnú hodnotu, z ktorej je potrebné vypočítať tarifnú odmenu podľa § 10 ods.2 AT, lebo AT v žiadnom ustanovení neurčuje výpočet tarifnej hodnoty inak a nevylučuje z tarifnej hodnoty žiadnu časť peňažného plnenia alebo práva. Vyslovil názor, že príslušenstvo má rovnaký právny režim ako hlavná vec (úroky z omeškania ako príslušenstvo

pohľadávky), pokiaľ zákon neurčí inak. Konštatoval, že podľa § 24 zák. č. 586/2003 Z.z. (zákon o advokácii), advokát poskytuje právne služby za odmenu a nie je žiaden dôvod, aby advokát poskytoval právne služby, týkajúce sa príslušenstva, zdarma. Na podporu názoru, že tarifnou hodnotou je nielen istina, ale aj úroky z omeškania, poukázal na jednotnú prax súdov pri aplikácii § 142 ods.1 O.s.p., keď pri skúmaní záverov o plnom úspechu vo veci, sa vyžaduje plný úspech aj v otázke príslušenstva uplatneného nároku, inak možno uvažovať len o aplikácii § 142 ods.2 O.s.p. Zároveň si vedľajší účastník uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 46,01 €.

Odvolací súd podľa § 212 ods.1, 3 v spojení s § 214 ods.2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania preskúmal uznesenie v napadnutom výroku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelové uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods.1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 150 ods.2 O.s.p., ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Podľa § 9 ods.1 vyhl. č.655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa § 10 ods.2 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku.

Ustanovenie § 142 O.s.p. vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok sporového konania. To znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania.

V danom prípade súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka správne aplikoval ust. § 142 ods. 1 O.s.p., keďže vedľajší účastník, vystupujúci na strane žalovaného mal v konaní úspech.

K odvolacím námietkam žalobcu, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva a že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím ust. § 150 O.s.p., odvolací súd dodáva, že v ust. § 150 ods.1 O.s.p. ustanovené moderačné právo súdu zmierniť dôsledky uplatnenia právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania, dáva súdu možnosť, aby za splnenia predpokladov v tomto ustanovení uvedených, nepriznal náhradu trov konania úspešnému účastníkovi konania, u ktorého sú inak splnené predpoklady pre priznanie náhrady celkom alebo sčasti. Predmetné ustanovenie umožňuje tak presadiť aplikáciu ust. § 1 O.s.p. (zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníka, ako aj výchovu na zachovanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb) a docieľiť tak, pokiaľ možno spravodlivú ochranu práv, čo aplikácia zásady zodpovednosti za výsledok vždy neumožňuje. Musí ale ísť o výnimočný prípad (o výnimočnosť v okolnostiach

danej veci, alebo okolnostiach na strane účastníkov a to obidvoch) jeho aplikácie. Ustanovenie § 150 ods.1 O.s.p. neslúži k zmierňovaniu majetkových rozdielov medzi účastníkmi konania, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bránil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, získal náhradu trov, ktoré pri tomto konaní dôvody vynaložil. Rozhodnutie súdu, podľa ktorého ten, kto v konaní napokon uspel, znášal svoje náklady, sa preto bude javiť spravodlivým predovšetkým vzhľadom na existenciu okolností súvisiacich so stavom pred začatím sporu, so správaním sa účastníkov v priebehu sporu, s okolnosťami uplatnenia nároku a pod. Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia nedochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov a nehospodárnosti konania, na ktorú skutočnosť by mal súd prihliadať použitím ust. § 150 O.s.p. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ust. § 3 ods.4, 5 zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch, podľa ktorých každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi združenia a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov. Proti porušeniu práva a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Z uvedeného je zrejmé, že vedľajší účastník na strane žalovaného vstúpil do konania s cieľom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy žalovaného, a preto pokiaľ vedľajší účastník bol v konaní zastúpený právnym zástupcom, nemožno v danom prípade zastávať názor, že týmto zastúpením došlo k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania aj s poukazom na ust. § 20 ods.1 zák.č. 586/2003 Z.z. o advokácii, podľa ktorého každý má právo na poskytovanie právnych služieb a môže o ne požiadať u ktoréhokoľvek advokáta. Neobstojí námietka žalobcu, že žalovanému bol v zmysle § 29 ods. 2 O.s.p. súdom ustanovený opatrovník, keďže toto tvrdenie nezodpovedá skutočnosti.

Súd prvého stupňa ale pri rozhodovaní o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom pri ich výpočte nepostupoval správne, keď za jeden úkon právnej pomoci stanovil základnú sadzbu tarifnej odmeny podľa tarifnej hodnoty veci, ktorú považoval ako kapitalizovanú sumu istiny a príslušenstva. Aj napriek tomu, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je zrejmé, z akej tarifnej hodnoty veci vychádzal súd prvého stupňa pri stanovení základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, avšak pokiaľ za jeden úkon právnej služby priznal tarifnú odmenu 61,41 €, pri aplikácii ust. § 10 ods.1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci, je možné vyvodiť, že suma 61,41 € je základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby z tarifnej hodnoty veci 1.046,33 €. Odvolací súd v tomto prípade poukazuje na doslovné znenie ust. § 10 ods.2 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci, podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku. Vzhľadom na to, že v citovanom ustanovení nie je ustanovené, že za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky „s príslušenstvom“ nemožno zahrnúť príslušenstvo pohľadávky do jej hodnoty, pre účely stanovenia základnej sadzby tarifnej odmeny. Záver o tom, že príslušenstvo pohľadávky možno zahrnúť do hodnoty pohľadávky nevyplýva ani z logického a jazykového výkladu tohto ustanovenia. Keďže v danom prípade pri začatí poskytovania právnej služby hodnota pohľadávky bola 833,20 €, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby z tarifnej hodnoty 833,20 € je 51,45 €. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom tak, že priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania v sume 141,79 €, ktoré pozostávajú z dvoch úkonov právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie z 15.3.2012 - 2x51,45 €), 2x7,63 € - režijný paušál + 23,63 € - 20% DPH, čo spolu predstavuje sumu 141,79 €. Trovy právneho zastúpenia boli vyčíslené v súlade s ust. § 10 ods.1, § 16 ods.3, § 18 ods.3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 O.s.p. Vedľajší účastník podľa pomeru úspechu má nárok na náhradu 70 % účelne vynaložených trov. Trovy jeho právneho zastúpenia za vyjadrenie k odvolaniu žalobcu, ktoré nepochybne možno považovať za účelný úkon by predstavovali 19,12 € (8,30 € - tarifnú odmenu, 7,63 € režijný paušál, 3,19 € - 20 % DPH), keďže predmetom odvolacieho konania boli iba trovy konania (165,70), z čoho podľa pomeru úspechu mu patrí náhrada vo výške 13,38 €

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.